

УДК 330.1/.3:658.11

DOI: 10.31891/2307-5740-2020-284-4(2)-19

МАЛІН О. Л., ФІЛИППОВА С. В.

Одеський національний політехнічний університет

ЦІЛЕПОЛЯГАННЯ, ПРИНЦИПИ ТА ТИПОЛОГІЯ ІННОВАЦІЙНО-ОРІЄНТОВАНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНОГО ПАРТНЕРСТВА

У статті розглянуті та досліджені основні фактори цілеполягання, принципи та типологія інноваційно-орієнтованого розвитку державно-приватного партнерства (ДПП).

Трендом державної підтримки та регулювання розвитку ДПП в інформаційно-інноваційній економіці, має стати полісекторальний інноваційно-орієнтований розвиток державно-приватного партнерства. Зміна науково-методологічного базису ДПП і формування нових трендів його розвитку потребує суттєвих новацій в частині зміни концептуального базису формування передумов розвитку ДПП в інформаційно-інноваційній економіці шляхом: обґрунтування сутності, функціоналу та принципів інноваційно-орієнтованого типу ДПП, його доцільності, типології й державної підтримки; розроблення нових підходів формування цільового блоку інноваційно-орієнтованого ДПП.

Наприкінці можна узагальнити, що, з одного боку, механізм інноваційно-орієнтованого ДПП є результатом інноваційної переорієнтації розвитку суспільства та його економіки, а з іншого – він спроможний прискорити цей розвиток за рахунок застосування інноваційних технологій-інтеграторів та інтеграції інноваційних та інших ресурсів партнерів.

Ключові слова: цілеполягання, принципи, типологія, інноваційно-орієнтоване, розвиток, державно-приватне партнерство, діджиталізація, діджиталізація.

MALIN O., FILYPOVA S.

Odessa national polytechnic university

GOAL-SETTING, PRINCIPLES AND TYPOLOGY OF INNOVATION-ORIENTED PUBLIC-PRIVATE PARTNERSHIP DEVELOPMENT

The subject of research is objectives, goal-setting, principles and typology of innovation-oriented public-private partnership development.

The purpose of the study is to determine the purpose, goals, principles and typology of innovation-oriented development of public-private partnership

The methodological basis of the study uses a theoretical and methodological approach, as it can be assumed that the innovative orientation of PPP will contribute to a faster and technologically different solution of socio-economic problems of society. Accordingly, it makes sense to determine the nature, feasibility, relevance and prerequisites for the emergence of innovation-oriented public-private partnership.

Results. The article considers and investigates the main factors of goal setting, principles and typology of innovation-oriented development of public-private partnership.

The trend of state support and regulation of PPP development in the information and innovation economy should be a multi-sectoral innovation-oriented development of public-private partnership. Changing the scientific and methodological basis of PPP, as well as the formation of new trends in its development requires significant innovations in terms of changing the conceptual basis for the formation of prerequisites for PPP development in information and innovation economy by: substantiation of the essence, functionality and principles of innovation-oriented PPP state support; PEST-analysis of macro-environment factors of innovation-oriented development of PPP; development of new approaches to the formation of the target block of innovation-oriented PPP.

Finally, it can be generalized that, on the one hand, the mechanism of innovation-oriented PPP is the result of innovative reorientation of society and its economy, and on the other - it can accelerate this development through the use of innovative integrators and integration of innovative and other resources of partners.

Key words: goal-setting, principles, typology, innovation-oriented, development, public-private partnership, digitization, digitalization.

Постановка проблеми. Інноваційний процес набуває нових якісних змін, наближаючи перехід до цифрового суспільства, економіки знань та цифрових технологій. Технології діджитал створюють нову організаційно-технологічну основу виробничих, економічних і суспільних процесів шляхом їх діджиталізації та діджиталізації. Саме вони впливають на технологічну основу ДПП, відкриваючи для нього нові сфери діяльності на стику різних видів економічної діяльності, привабливі для приватного партнера як інвестора, вимагаючи одночасно від ДПП інноваційних рішень та технологій.

Можна припустити, що інноваційна орієнтованість ДПП сприятиме більш швидкому та технологічно іншому вирішенню соціально-економічних проблем суспільства. Відповідно, є сенс визначити сутність, доцільність, актуальність і передумови виникнення інноваційно-орієнтованого державно-приватного партнерства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Державна підтримка інноваційно-орієнтованого типу ДПП має бути унормованою, такою, що враховує широку існуючу законодавчо-нормативну базу, зокрема, що регулює відносини з приводу ДПП – як світову (Європейська комісія та Європейська економічна комісія, Економічна і соціальна комісія для Азії і Тихого океану, Комісії Європейських співтовариств), так і вітчизняну (Верховна Рада України), інноваційної діяльності [305, 322, 345], цифровізації (G20, Кабінету міністрів України, Група Світового банку), сталого розвитку (ООН, Міжнародна організація праці, Адміністративна рада Міжнародного бюро праці, Кабінету міністрів України).

Аналіз чинників макросередовища, що впливають на інноваційно-орієнтований розвиток ДПП в Україні, проведено на основі: аналітичних оглядів Світового банку, Національного банку України, Інституту політичних і етнонаціональних досліджень ім. І.Ф. Кураса НАН України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та інших закладів; публікацій вчених: Безгін К.С. [1], Борзенко О.О. [2], Бурик З.М. [3], Гейець В.М. [4], Глазова А.Б., Карінцева О.І. [5], Кащена Н.Б., Коляденко С.В. [6], Круглов В.В. [7], Крутова А.С. [8], Матвейчук Л.О. [9], Панченко І.В., Просович О.П., Тарасова Т.О., Узунов Ф.В. [10], Філіппов В.Ю. [11], Чухрай Н.І. [12] та багато ін.; власних досліджень та узагальнень. Але саме дослідження цілеполягання, принципів та типології інноваційно-орієнтованого розвитку державно-приватного партнерства є сьогодні найдоцільнішим трендом державної підтримки та регулювання розвитку ДПП в інформаційно-інноваційній економіці.

Формулювання цілей статті. Мета дослідження полягає у визначенні цілеполягання, принципів та типології інноваційно-орієнтованого розвитку державно-приватного партнерства.

Виклад основного матеріалу. *Доцільність інноваційно-орієнтованого типу ДПП, його сутність, функціонал, принципи, типологія та державна підтримка.* Аналіз розвитку ДПП довів наявність його якісних та кількісних змін на тлі відставання України у цьому процесі та схожості головних трендів розвитку. Серед цих трендів є зростання інтересу бізнес-сектору до інноваційної сфери, сфери освіти та науки, хоча в Україні воно значно відстає від світових темпів. Водночас, останнім часом тренд інноваційної орієнтації бізнес-структур, провідних наукових установ та закладів вищої освіти у світі та в Україні набув стрімкого зростання. Це підтверджують дослідження значної кількості вчених, у тому числі представників Одеської школи інноваційної трансформатики, які доводять факт існування інноваційно-орієнтованих підприємств, установ, бізнес-партнерств різної спрямованості та секторальної належності. Незважаючи на незначну кількість цих постійних та тимчасових структур, саме вони є каталізаторами інноваційних змін, оскільки інноваційна орієнтованість суб'єкта економічної діяльності, яка відображується у його інноваційній активності та інноваційній діяльності, дозволяє йому швидше вирішувати певні соціально-економічні та технічні завдання.

Сутність інноваційно-орієнтованого ДПП визначає кілька складових:

- інноваційна цінність, що утворюється у процесі ДПП;
- сприйняття цієї інноваційної цінності суспільством;
- інноваційна спроможність приватного партнера;
- інноваційна готовність держави.

Інноваційна цінність може одночасно бути метою, основою та результатом створення інноваційно-орієнтованого ДПП. Вона виникає у процесі його здійснення та повинна спричинити появу нових інновацій, які інтерактивно «вбудовуються» у діяльність приватного партнера. Інноваційною цінністю може бути інноваційна ідея (ідеї, концепції, парадигми, наукові загальні, міждисциплінарні або галузеві теорії) та/або інноваційне рішення (зокрема: технологічне – як інноваційна технологія, конструктивне – як новітнє конструкція певного об'єкта, організаційне або економічне – як новий економічний метод управління або організації, екологічне – як новий метод захисту навколишнього середовища або його певного ресурсу). Інноваційна цінність є ідею або інновацією моноприроди (монотехнологічної, моноекономічної, моноорганізаційної, моноекономічної) або мультиприроди (множинної природи: біотехнологічної, біо-нано-технологічної, економіко-екологічних, організаційно-економічної та інші комбінації).

Інноваційні цінності, які продукуються ДПП, повинні позитивно сприйматися суспільством, оскільки саме це свідчить про ефективність використання його ресурсів. Для цього вони повинні задовольняти певну потребу суспільства або вирішувати важливу соціально-економічну проблему чи відповідні їй завдання кращим способом (методом), забезпечуючи кращі результати. Проте, за останніми дослідженнями [1, с. 9], 8 з 10 (80%) продукованих інновацій ринком не приймає. Інноваційна цінність виникає *трьома шляхами внаслідок:*

а) *інноваційного пошуку*, який уявляє собою процес генерації інноваційних ідей у формі фундаментальних або прикладних досліджень (науково-дослідних (НДР) та/або дослідно-конструкторських робіт (ДКР));

б) *інноваційної діяльності*, яка за Законом України «Про інноваційну діяльність» уявляє собою діяльність, спрямовану «на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок, що зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг»;

в) *виконання приватним партнером інноваційного пошуку та інноваційної діяльності, розбудованої на його основі*, тобто внаслідок комбінування наведених вище етапів інноваційного процесу (їх послідовного, паралельного або паралельно-послідовного здійснення).

Інноваційна спроможність приватного партнера визначається:

а) орієнтацією його стратегічних цілей на інноваційний розвиток;

б) інноваційністю його технологічної основи (технологій виробництва, обслуговування, управління);

в) наявністю компетентностей управлінського персоналу приватного партнера щодо інноваційного розвитку та інноваційного менеджменту.

Інноваційна готовність держави – це її спроможність одночасно:

- а) методологічно підтримувати;
 б) інструментально і регуляторне забезпечувати інноваційну орієнтованість створеного ДПП;
 в) стимулювати розвиток інноваційно-орієнтованого ДПП як стратегічно важливого виду для сталого розвитку;
 г) формуючи для цього *сприятливе інноваційне середовище*.

Спираючись на наведені узагальнення, бачимо, що *інноваційна орієнтованість суб'єкту* передбачає його системну інноваційну активність шляхом здійснення постійного інноваційного пошуку та/або інноваційної діяльності, яка матиме значні результати за умов існування привабливого інноваційного середовища.

Однак, оскільки у ДПП йдеться про партнерство не лише бізнес-структур, а й про участь держави та суспільства, його інноваційна орієнтованість не може бути простою сумою учасників ДПП, оскільки кожен з них грає власну роль у інноваційному процесі (рис. 1).

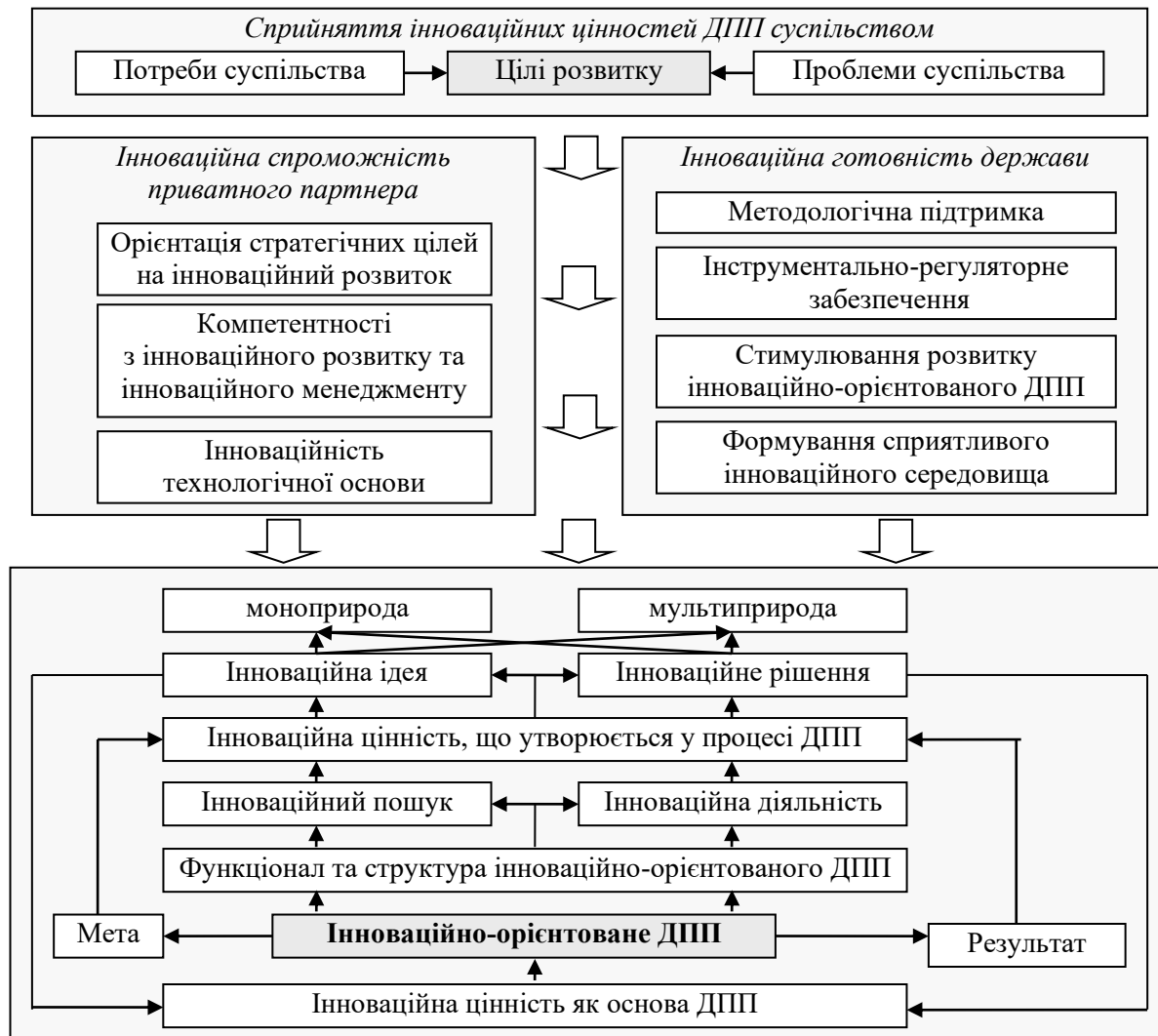
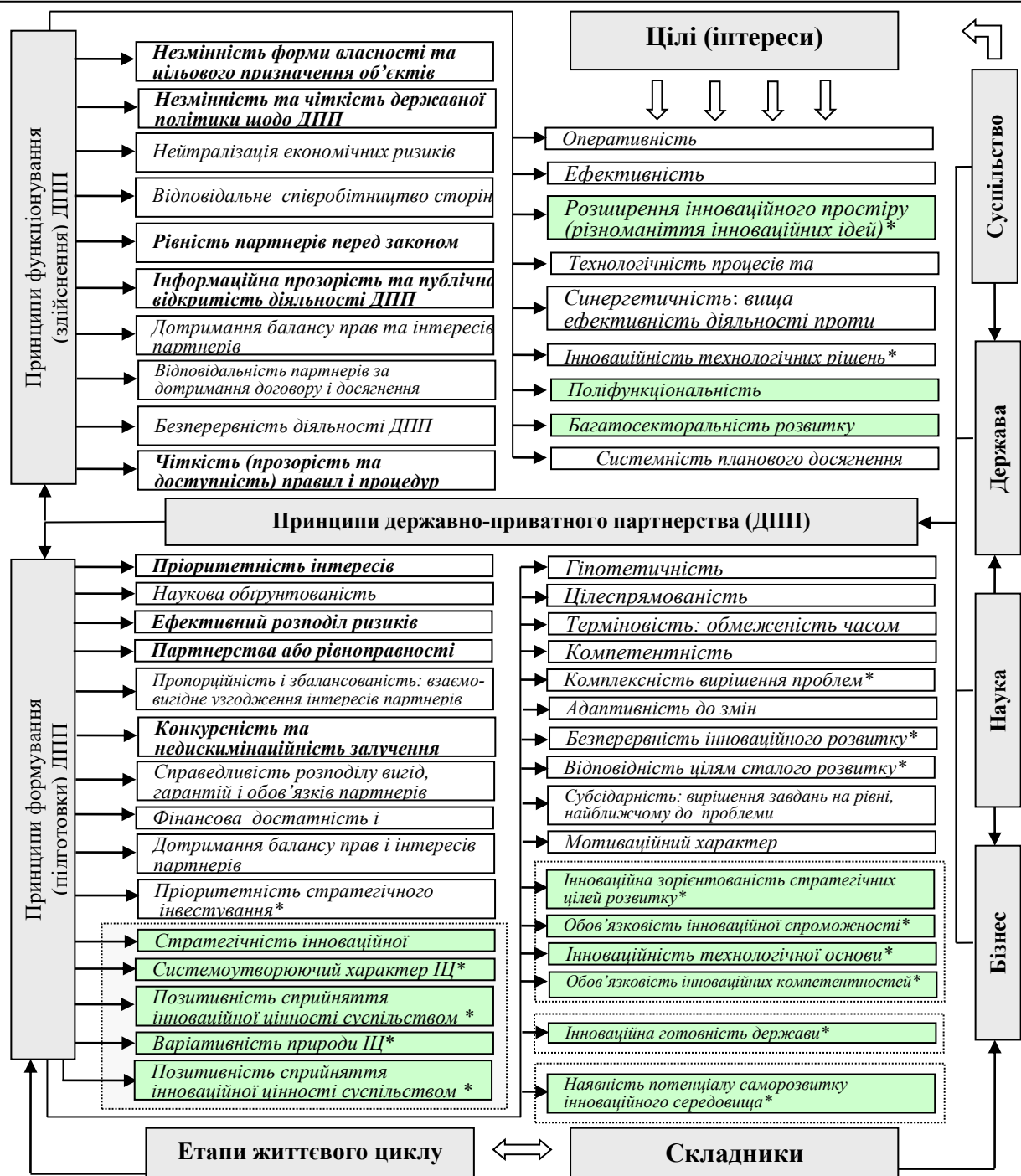

Рис. 1. Формування інноваційно-орієнтованого державно-приватного партнерства: складники
 джерело: власна розробка

Тому пропонується таке наукове визначення сутності *інноваційно-орієнтованого державно-приватного партнерства*: інноваційно-орієнтованим є таке ДПП, призначенням якого є консолідація зусиль його партнерів для створення інноваційної цінності за рахунок системної інноваційної активності шляхом послідовного, паралельного або паралельно-послідовного здійснення інноваційного пошуку для генерації інноваційних ідей та/або інноваційної діяльності для їх використання і комерціалізації, щ матиме значні результати за умов існування привабливого інноваційного середовища.

Слід додати, що *функціонал інноваційно-орієнтованого ДПП* формує консолідація зусиль партнерів, яка передбачає не лише інноваційний пошук та втілення інноваційної ідеї в технології або продукцію, а й вироблення стратегічної візії інноваційного розвитку учасників ДПП внаслідок його успішної реалізації, його цілей, процедур і очікуваних результатів.

* – додано автором; **напівжирний курсив** – загальноприйняті принципи; – специфічні принципи інноваційно-орієнтованого ДПП; ІЦ – інноваційна цінність.

Рис.2. Система та типологія принципів інноваційно-орієнтованого державно-приватного партнерства
джерело: власна розробка

Враховуючи наведене, можна запропонувати *систему принципів інноваційно-орієнтованого ДПП* (рис. 2), яка, окрім базових принципів, за якими формується та здійснюється ДПП будь-якого типу і виду, містить *імплементовані принципи, які враховують природу та складники інноваційної орієнтованості* (інноваційну цінність, сприйняття інноваційної цінності суспільством, інноваційну спроможність приватного партнера, інноваційну готовність держави, інноваційне середовище). Це принципи щодо:

- *інноваційної цінності, яка виникатиме у процесі діяльності інноваційно-орієнтованого ДПП*: а) стратегічність; б) системоутворюючий характер; в) варіативність природи (моно- або полісекторальність); г) позитивність сприйняття суспільством;

- *бізнесу, який представляє у кожному конкретному ДПП певний приватний партнер*: а) обов'язковість його інноваційної спроможності; б) інноваційна зорієнтованість стратегічних цілей його розвитку; в) інноваційність його технологічної основи; г) обов'язковість інноваційних компетентностей приватного партнера (його управлінського персоналу);

- *держави*: а) її інноваційна готовність (методології, нормативно-правової та регуляторної бази, тендерних та конкурсних процедур, інструментарію моніторингу, контролю та оцінки результативності ті ДПП.

- *щодо інноваційного середовища*: а) наявність потенціалу саморозвитку інноваційного середовища; б) розширення інноваційного простору (різноманіття ідей).

Доцільність інноваційно-орієнтованого ДПП обумовлюється:

- його актуальністю;

- наявністю сприятливих передумов розвитку та поширенню.

Актуальність інноваційно-орієнтованого ДПП обумовлюють:

а) процеси зростання потреб суспільства;

б) виникнення критичних глобальних проблем (масове старіння націй, виснаження ресурсів планети, кліматичні зміни тощо);

в) протиріччя між сферами виробництва і споживання, що виявляється у невідповідності реальних потреб ринку і результатів господарської діяльності, призначених для їх задоволення.

Сприятливі передумови розвитку та поширенню інноваційно-орієнтованого ДПП створюють:

а) парадигмальні зміни економічного розвитку та відповідні зміни державного регулювання економіки та ДПП, які змінили суспільні цінності, функціонал держави та бізнесу, визнали зміну типу і формату економіки, що потребує нових механізмів, здатних одночасно досягати цілі сталого та інноваційного розвитку;

б) цифрові технології, а також конвергентні технології, що спричинили виникнення нових знань, матеріалів, сфер діяльності та об'єктів ДПП;

в) національні зміни (у першу чергу регуляторні зміни; доступ до світових ринків внаслідок глобалізації відносин та процесів);

г) виникнення та удосконалення гібридних форм ДПП, форми яких відрізняються від звичного структурування та досвід запровадження яких був досить вдалим.

Головним ресурсом інноваційно-орієнтованого ДПП є інноватор – його креативність, досвід і знання (компетентності та компетенції). Тобто його творча активність стає креативною основою створення інноваційної цінності на постійній основі та визначальним явищем для результативності ДПП.

Типологія інноваційно-орієнтованого типу ДПП. Зазначене обумовлює потребу у започаткуванні активної державної підтримки нового типу ДПП – інноваційно-орієнтованого ДПП у двох його варіаціях: моносекторальне та полісекторальне. Слід визначити кілька важливих понять, на підставі яких доцільно у подальшому розробити нормативно-законодавчі терміни та критерії регулювання розвитку відповідного типу ДПП:

а) *інноваційно-орієнтованим типом ДПП*, є таке державно-приватне партнерство, що проявляє системну інноваційну активність шляхом здійснення постійного інноваційного пошуку та/або інноваційної діяльності, закладаючи в її основу створення інноваційної цінності у якості вихідного результату ДПП. Визначення конкретизує наукове визначення, наведене вище, переводячи його у більш практичну площину;

б) *моносекторальним інноваційно-орієнтованим типом ДПП* є таке державно-приватне партнерство, що проявляє системну інноваційну активність шляхом здійснення постійного інноваційного пошуку та/або інноваційної діяльності у певній галузі, закладаючи в її основу створення інноваційної цінності саме для цієї галузі у якості вихідного результату ДПП;

в) *полісекторальним інноваційно-орієнтованим ДПП* є таке державно-приватне партнерство, що проявляє системну інноваційну активність шляхом здійснення постійного інноваційного міждисциплінарного пошуку та/або інноваційної діяльності у певній галузі, закладаючи в її основу створення інноваційної цінності для різних галузей або сфер діяльності у якості вихідного результату ДПП.

Полісекторальність ДПП уможлиблює *надгалузевий характер технологій*:

- *нематеріальних інформаційних технологій*, без яких не може сьогодні прогресувати жодна новітня та традиційна галузь або сфера діяльності (телемедицина, дистанційне навчання, автоматичні системи управління транспортом та транспортним засобом, економічними банківськими розрахунками тощо);

- *матеріальних нанотехнологій*, які утворюють принципово інший фундамент будь-якого галузевого виробництва за рахунок принципово іншого – атомно-молекулярного способу конструювання сировини та нових матеріалів.

Формування цільового блоку інноваційно-орієнтованого ДПП. *Наукове підґрунтя авторського бачення* розвитку державно-приватного партнерства на інформаційно-інноваційній основі підтримують:

- запропоновані принципи ДПП, виокремлені із їх типології відносно укрупнених стадій існування;

- логічна схема систематизації методологічних підходів та економічних засад регулювання розвитку державно-приватного партнерства;

- наведені нижче авторські твердження – аргументи.

Принципами розвитку ДПП на інформаційно-інноваційній основі є:

а) багатовекторність цільового блоку, зорієнтованого на комплексне вирішення проблем соціально-економічного, інноваційного та сталого розвитку, що можна забезпечити лише розширенням складу його учасників, долучивши до держави, бізнесу і суспільства четверту компоненту – наукову, тобто науку. Принцип відображує безперервність інноваційного розвитку, відповідність цілям сталого розвитку, комплексність вирішення проблем;

б) високий ступінь інноваційної цінності ДПП, яка характеризує:

– технологічно-організаційну основу основних виробничих процесів (діяльності) об'єкта ДПП, що зможе технологічно забезпечити оптимізацію досягнення різних цілей у часі та просторі за рахунок використання можливостей інноваційно-інформаційної економіки, у першу чергу можливостей цифрових технологій (діджитал-технологій);

– інноваційну цінність створеного результату функціонування ДПП (його продукту або послуги).

Принцип відображує інноваційність технологічних рішень, яка є критерієм пріоритетності стратегічного інвестування та основою формування об'єктів оцінювання при виборі приватного партнера ДПП;

в) багатопланове моделювання організаційно-економічного механізму ДПП, що дозволить комплексно врахувати економічні відносини, які виникають між учасниками ДПП протягом досягнення останнім визначених та закріплених договором цілей, у державному регулюванні розвитку ДПП. Виділення різних рівнів економіки та організації ДПП – це ключовий момент розроблення його моделей. Цей принцип є основою системності планового досягнення цілей та комплексність вирішення проблем;

г) пріоритетність державної підтримки інноваційно-орієнтованого типу ДПП та його проєктів, диференційована за ступенем інноваційності. Принцип реалізовуватиметься механізмом конкурсного відбору приватного партнера за рахунок врахування ступеню інноваційної цінності, яка у інноваційно-орієнтованого типу ДПП значно вища за інші типи. Це дозволить прискорити темпи інноваційного розвитку економіки у процесі вирішення суспільних проблем різної природи (економічних, соціальних, екологічних).

Є кілька аргументів на користь наведених далі ідей, що разом із запропонованими принципами мають стати основою нової державної політики щодо розвитку ДПП на інноваційно-інформаційній основі:

а) можлива співпраця держави, бізнесу та наукової спільноти в країнах перехідного типу економіки, таких як Україна, знаходиться у замкнутому колі. З одного боку зрозуміло, що новим інноваційним формам ДПП потрібно глибоке наукове забезпечення, з іншого – галузь економічної науки у академічних установах та закладах вищої освіти знаходиться у глибокому занепаді, тримаючись лише на особистому інтелектуальному потенціалі науковців;

б) відповідно, першими кроками втручання державу має бути таке:

– по-перше, переосмислення та напрацювання нової стратегії формування наукової бази ДПП на інформаційно-інноваційній основі, яка формує інноваційні цінності цифровізації;

– по-друге, вмотивоване державно-політичне зрозуміння необхідності повноцінного бюджетного забезпечення відбудови, по суті, нового державного науково-економічного кластеру у механізм ДПП;

– по-третє, напрацювання нової методології оцінювання та вимірювання ефективності застосування економічних напрацювань державного наукового сектору у практичній площині проєктів ДПП;

– по-четверте, розробка та запровадження на постійній основі комплексу заходів щодо формування вмотивованості з боку приватного сектору економіки до використання інноваційних розробок вітчизняних науковців. Серед цих заходів обов'язково повинна бути присутньою диференціація інновацій за ступенем їх стратегічної важливості для національного сталого розвитку.

Відтак, формування цільового блоку інноваційно-орієнтованого ДПП (рис.4.3) визначається такими чинниками:

а) його потенційним позитивним впливом на розвиток суспільства і вирішення суспільних проблем;

б) очікуваним рівнем ефективності та результативності ДПП для головних виконавчих партнерів: держави та бізнесу.

Як бачимо з рис. 3, формування цільового блоку інноваційно-орієнтованого ДПП, на відміну від інших його типів, матиме тяжіння до полісекторальних ефектів та результатів, які забезпечує створена у процесі виконання договору ДПП інноваційна цінність (одна або кілька).

Остання є корисною для кожного учасника ДПП:

– для приватного партнера – вона виступає новим джерелом доходу, яке дозволяє йому опанувати нові напрямки діяльності, здійснювати диверсифікацію бізнесу;

– для держави – інноваційна цінність виступає джерелом розвитку як в окремих напрямках (виробництво, державні послуги, цифрові фінанси, новий формат взаємин з бізнесом та суспільством та ін.), так і у вирішенні завдань сталого розвитку в цілому;

– для суспільства (соціуму, населення країни) – вона є джерелом виникнення полісекторальних інноваційних методів вирішення суспільних проблем, які підвищують комфорт життя (роботи, рекреації, відпочинку), якість послуг та товарів, зберігають навколишнє середовище.

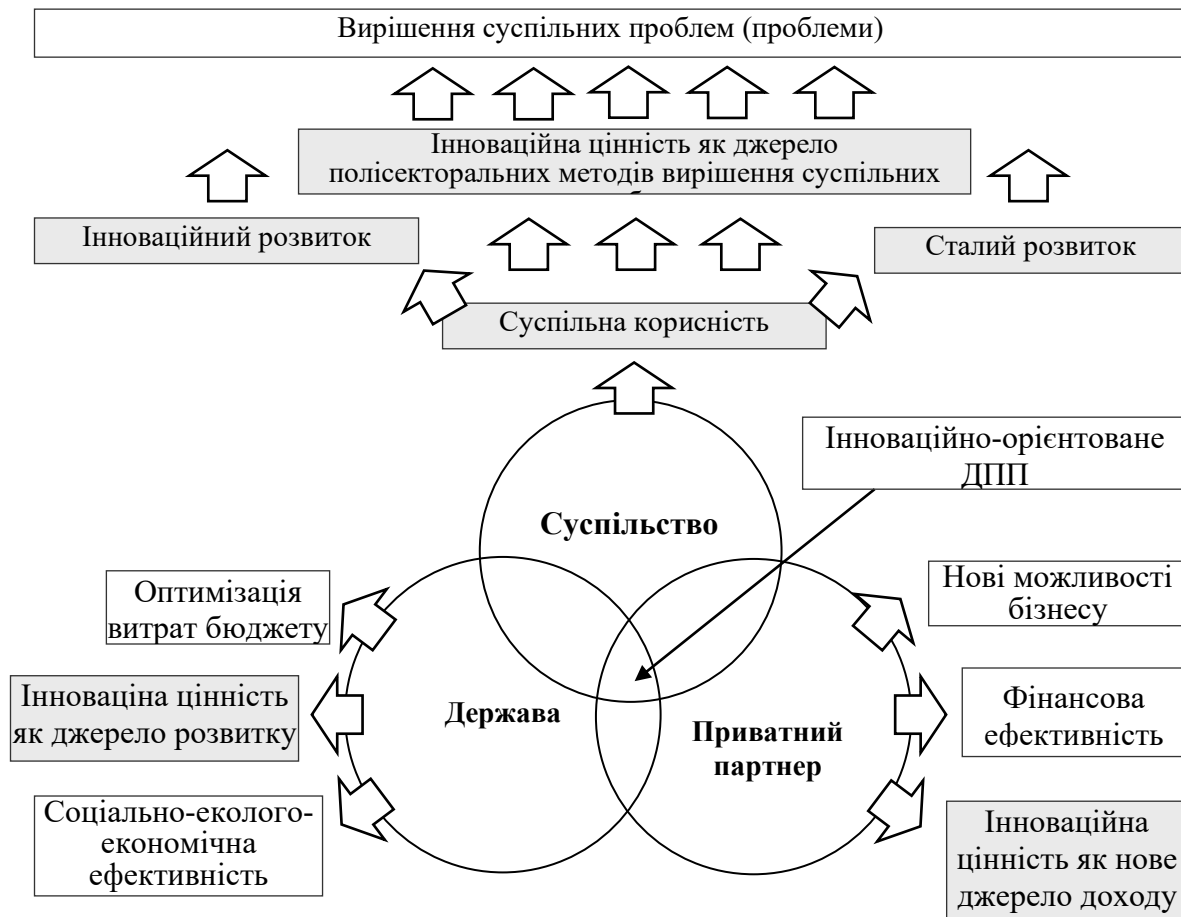

Рис. 3. Формування цільового блоку інноваційно-орієнтованого ДПП
джерело: власна розробка на підставі [8, с. 167]

Тому саме полісекторальні проекти ДПП є найближчою привабливою перспективою їх інноваційно-орієнтованого розвитку.

Висновки. Відтак, можна сформулювати такі основні ідеї візії інноваційно-орієнтованого розвитку державно-приватного партнерства:

а) спільний процес створення інноваційної цінності державою, приватним партнером та суспільством полягає у пошуку відповідності між існуючими потребами і можливостями їх задоволення (наука, техніка, технологія, знання і компетентності), між яким можуть існувати протиріччя;

б) подальша оптимізація внутрішнього інноваційного середовища ДПП за старими підходами практично неможлива, оскільки існуючі методологічні підходи себе вичерпали внаслідок двох технологічних революцій (комп'ютерної, біотехнологічної) та розвитку технологій-інтеграторів 1-го та 2-го покоління. Останні поєднують 4Р: розумні технології, розумне середовище, розумне виробництво та розумні продукти. Ці технології та результати від їх комбінацій та інтеграції, що створюють нові ринки та галузі, сприяють зростанню продуктивності та конкурентоспроможності окремих секторів національних економік.

Тому потрібний новий підхід, який передбачатиме інтеграцію зусиль суспільства як суб'єкту споживання інноваційної цінності і зусиль суб'єктів її створення (приватного партнера і держави), який сприятиме інтенсифікації інноваційного процесу за рахунок оптимального об'єднання інноваційних потенціалів учасників та їх гетерогенних когнітивних систем. Цей підхід спирається на формування нового феномену – інноваційно-орієнтованого державно-приватного партнерства, яке уможливує варіативність створення інноваційної цінності та її подальше полісекторальне застосування, а також безперервність інноваційного процесу. Тобто інноваційно-орієнтований розвиток суспільства та його економіки можливо прискорити за рахунок застосування механізму інноваційно-орієнтованого ДПП.

Література

1. Безгін К.С., Панченко І.В. Формування інноваційно-активного середовища співтворчості: організаційно-управлінський аспект. Економіка і організація управління. 2019. № 4 (36). С. 7-20.
2. Борзенко О.О., Глазова А.Б. Спільні та відмінні риси цифровізації та віртуалізації світового фінансового ринку. Вісник Маріупольського державного університету. Серія: Економіка. 2019. № 18. С. 14-23.
3. Бурик З.М. Механізм державного регулювання процесу сталого розвитку: вітчизняний та зарубіжний досвід. Ефективність державного управління: зб. наук. пр. 2016. Вип. 1/2 (46/47) : у 2 ч. Ч. 1. С. 153-161.

4. Інноваційна Україна 2020 : нац. Доповідь / ред. В.М. Гейець та ін. К.: НАН України, 2015. 336 с.
5. Карінцева О.І. Структура національної економіки в контексті концепції сталого розвитку. *Економіка: реалії часу*. 2018. № 1 (35). С. 71-78. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2018/No1/71.pdf>. (дата звернення: 02.01.2020). DOI: 10.5281/zenodo.1303243.
6. Коляденко С.В. Цифрова економіка: передумови та етапи становлення в Україні і у світі. *Економіка. Фінанси. Менеджмент*. 2016. № 6. С. 106-107.
7. Круглов В.В. Розвиток державно-приватного партнерства в Україні: механізми державного регулювання : монографія. Харків : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2019. 252 с.
8. Крутова А.С., Тарасова Т.О., Кашчена Н.Б. Проекти державно-приватного партнерства: реалізації та аналіз ефективності. *Економічний простір*. 2019. № 141. С. 158-171.
9. Матвейчук Л.О. Цифрова економіка: теоретичні аспекти. *Вісник Запорізького національного університету*. 2018. № 4 (40). С. 116-127. DOI: <https://doi.org/10.26661/2414-0287-2018-4-40-18>.
10. Узунов Ф.В. Формування ефективних інструментів реалізації державно-приватного партнерства України. *Актуальні проблеми державного управління*. 2015. № 1. С. 167-175.
11. Філіппов В.Ю. Принципи політики переходу України до сталого розвитку. *Вісник Хмельницького національного університету. Серія Економічні науки*. 2018. №3, Т.3. С. 236-242.
12. Чухрай Н.І., Просович О.П. Стратегічне управління інноваційним розвитком підприємства : Підручник. Львів: Вид-во НУ «Львівська політехніка», 2015. 500 с.

References

1. Bezgin, K.S. and Panchenko, I.V. (2019). Formation of innovative and active environment of co-creation: organizational and managerial aspect [Formuvannya innovatsiino-aktyvnoho seredovysshcha spivtvorchosti: orhanizatsiino-upravlinskyi aspekt]. *Ekonomika i orhanizatsiia upravlinnia*. 4 (36). pp. 7-20. [in Ukrainian].
2. Borzenko, O.O. and Glazova, A.B. (2019). Common and distinctive features of digitalization and virtualization of the global financial market [Spilni ta vidminni rysy tsyfrovizatsii ta virtualizatsii svitovoho finansovoho rynku]. *Visnyk Mariupolskoho derzhavnoho universytetu. Seriya: Ekonomika*. 18. pp. 14-23. [in Ukrainian].
3. Burik, Z.M. (2016). The mechanism of state regulation of the process of sustainable development: domestic and foreign experience [Mekhanizm derzhavnoho rehuliuвання protsesu staloho rozvytku: vitchyzniani ta zarubizhnyi dosvid]. *Efektivnist derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. pr. Is. 1/2 (46/47): Vol. 1. pp. 153-161*. [in Ukrainian].
4. Innovative Ukraine 2020: nat. Report / ed. V.M. Gayets et al. K.: NAS of Ukraine, 2015. 336 p. [in Ukrainian].
5. Karintseva, O.I. (2018). The structure of the national economy in the context of the concept of sustainable development [Struktura natsionalnoi ekonomiky v konteksti kontseptsii staloho rozvytku]. *Ekonomika: realii chasu*. 1 (35). pp. 71-78. URL: <https://economics.opu.ua/files/archive/2018/No1/71.pdf>. (appeal date: 02.01.2020). DOI: 10.5281 / zenodo.1303243. [in Ukrainian].
6. Kolyadenko, S.V. (2016). Digital economy: preconditions and stages of formation in Ukraine and in the world [Tsyfrova ekonomika: peredumovy ta etapy stanovlennia v Ukraini i u sviti]. *Ekonomika. Finansy. Menedzhment*. 6. pp. 106-107. [in Ukrainian].
7. Kruglov, V.V. (2018). Risks of public-private partnership projects [Ryzyky proektiv derzhavno-pryvatnoho partnerstva]. *Vcheni Zapysky Tavriiskoho natsionalnoho universytetu imeni V.I. Vernadskoho. Seriya: Derzhavne upravlinnia*, № 2, Vol. 29 (68), pp. 87-91. [in Ukrainian].
8. Krutova, A.S. and Tarasova, T.O. and Kashchena, N.B. (2019). Public-private partnership projects: implementation and efficiency analysis [Proekty derzhavno-pryvatnoho partnerstva: realizatsii ta analiz efektyvnosti]. *Ekonomichnyi prostir*. 141. pp. 158-171.
9. Matveychuk, L.O. (2018). Digital economy: theoretical aspects [Tsyfrova ekonomika: teoretychni aspekty]. *Visnyk Zaporizkoho natsionalnoho universytetu*. 4 (40). pp. 116-127. DOI: 10.26661/2414-0287-2018-4-40-18.
10. Uzunov, F.V. (2015). Formation of effective tools for the implementation of public-private partnership of Ukraine [Formuvannya efektyvnykh instrumentiv realizatsii derzhavno-pryvatnoho partnerstva Ukrainy]. *Aktualni problemy derzhavnoho upravlinnia*. № 1. pp. 167-175. [in Ukrainian].
11. Filippov, V.Yu. (2018). Principles of Ukraine's transition to sustainable development policy [Pryntsypy polityky perekhodu Ukrainy do staloho rozvytku]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu. Seriya Ekonomichni nauky*. № 3, Vol. 3, pp. 236-242. [in Ukrainian].
12. Chukhrai, N.I., Prosovich, O.P. (2015). Strategic management of innovative development of the enterprise: Textbook [Stratehichne upravlinnia innovatsiynym rozvytkom pidpriemstva]. Lviv: Lviv Polytechnic National University Publishing House. 500 p. [in Ukrainian].

Надійшла / Paper received : 11.07.2020
Надрукована / Paper Printed : 28.09.2020